

מועד ניסן תשפ"ב

בס"ד

בחינה בהלכות חופה וקידושין

ב' ניסן תשפ"ב

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש להתחיל כל תשובה בראש עמוד.
4. שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
5. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
6. חלק א' - עיון - 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה. חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
7. חלק ב' - יישום - 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה. חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' - עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. א. האם אדם יכול להצטרף לעדות עם הסבא של אשתו מצד האב או מצד האם?
ב. האם אדם יכול להצטרף לעדות עם הסבא רבה שלו?
ג. האם בני דודים יכולים להעיד אחד על השני או להצטרף יחד להעיד לאחרים לזכות או לחובה בדיני נפשות או דיני ממונות. ומניין למדים זאת?

2. א. באר שיטת הרמב"ם, הרמ"א והש"ך אם קרובי האם פסולים מדאורייתא?
ב. האם צריך תחילתו וסופו בכשרות לענין עדות? ומדוע? פרט. ומניין למדים זאת?

3. א. העובר על השבועה האם כשר לעדות? פרט במקרים הבאים: 1. שבועת שוא? 2. שבועת שקר של ממון? 3. שבועת ביטוי? 4. חרם שהחרימו הקהל? 5. מעל בחרמות תקנות הקהילות? נמק את כולם!
ב. במקרה שנפסל מאימתי נחשב שחזר בתשובה כדי לקבל את עדותו?

עמ' 1 מתוך 3

4

- א. מדוע אין למדים משיטה אחרונה של השטר? ומאי תקנת חז"ל בזה?
- ב. כשלא עשה את תקנת חז"ל, האם כל השטר נפסל? ומדוע?
- ג. האם למדים משיטה אחרונה במקרים הבאים: 1. שיטה אחרונה? 2. לחובת מוציא השטר? 3. בשטר בכתובת ידו של המתחייב? 4. כשכתוב בסוף השטר וקנינא מפלוני לפלוני? 5. כשהשיטה האחרונה אינה סותרת לגמרי את הכתוב למעלה? *האם ידוע על דברים אלו?*

אם התקנת חז"ל היא רק על השטר...

5

- א. קיי"ל דמקשינן הויה ליציאה, האם הם דומים ממש לכל דבר או שיש דינים שאינם שווים, פרט מהם, לכה"פ 3 אפשרויות, ומדוע?
- ב. הגיש לה טבעת כנהוג, ומרוב התרגשות נפלה לו הטבעת, והיא הרימה וענדה אותה לאחר שהוא אמר לה הנוסח כדין. האם היא מקודשת?
- ג. חתן המגיע לחופה ומושיט לכלה:
 - 1. שטר של מאתיים שקל ואומר לה הרי את וכו' האם הוי קידושין לכתחילה? ומה הטעם? *אבל?*
 - 2. נתן לה כוס חד פעמי (לפני עליית המחירים) שהוא כלי אבל אינו שווה פרוטה? *כגון כוס חד פעמי?*

אם התקנת חז"ל היא רק על השטר...

6

- א. אמר לכלה הרי את מקודשת לי באלף שקל ונתן לה על החשבון מאה שקל או תשע מאות ושמונים, האם כבר מקודשת או שעליו להשלים את כל הסכום?
- ב. מה הדין אם לא השלים כלל, האם היא מקודשת? ומדוע?
- ג. הורי בחור והורי בחורה התווכחו לפני סיום השידוך כמה ייתן כל צד לדירה ונפרדו ללא הסכמה, ושוב הביא השדכן לגמר השידוך עפ"י בקשת אחד מהצדדים ולא דיברו על הסכום לדירה מתוך הנחה שישתדרו, כמה חייב כל צד?

7

- א. בחופה שהייתה בגן אירועים מרוחק משוב, שכחו להכין יין ויש שם שכר או יש רק מים וקולה, האם יברכו על אחד מאלו? האם מעכב וצריכים ועליהם להמתין? **התייחס לגבי ברכת אירוסין, לברכת נישואין, ולברכת בתולים.**
- ב. האם ברכת אירוסין הוא ברכת המצוות או לא? ומה נפק"מ?
- ג. מי צריך לשתות מן היין של ברכת האירוסין?
- ד. האם צריך להקפיד שיהיה מניין בזמן ברכת האירוסין? והאם אפשר לצרף למניין את הקרובים?

8

- א. מה הטעמים של השיטות שאין לערוך חופת נדה?
- ב. הייתה חופת נדה מה דינה לעניין: 1. ירושתה? 2. להיטמא לה? 3. גביית כתובה? 4. תוספת כתובה? 5. ברכת שבע ברכות? 6. דיני ייחוד? *ב"מ ג' ע"ב שם ר"מ ע"ב*
- ג. האם לערוך כזו חופה לכתחילה או לדחות כשהחתן אינו יודע או כשיודע ומסכים? **נמק!**

עמ' 2 מתוך 3

חלק ב' - יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון זעות הראשוניים ופסיקת ההלכה

9.

א. כיצד ינהג רב המסדר חופה וקידושין כשראה לאחר מילוי הכתובה שטעה בדברים הבאים ובאופן שאין לו כתובה אחרת חדשה בקרבת מקום: 1. בשמות החתן והכלה? 2. בתאריך? 3. בסך הכתובה? 4. באחד מנוסחי הכתובה? 5. בשורה אחת לפני סוף הכתובה? *האם יש להחיל את כלל ההלכה גם על קידושין?*
ב. זוג נשוי שלאחר כמה שנים נאבדה להם הכתובה, האם הם אסורים ביחוד או בביאה? *האם יש להחיל את כלל ההלכה גם על קידושין?*
ג. כתב לה כתובה וביטח את הכתובה בחברת ביטוח, ובמקרה של גירושין האישה תגבה את כתובתה מחברת הביטוח, האם מועיל לעשות כן? ומדוע?

10.

א. "יוסף" החתן השתדך עם ביתו של יוסף לוי, ומכיוון שחששו לצוואת רבי יהודה החסיד (שלא ישא אדם אשה כששמו כשם חמיו) הוסיפו לו את השם "חיים". כיצד יכתבו את שמו של החתן בכתובה?
ב. חתן או כלה מאומצים, האם יכתבו את שם האב האמיתי או את שם המאמץ?

11.

א. הגיעו לאולם ונפלו טעויות בכתובה ויש הרבה מחיקות, ואין להם כתובה אחרת, האם יועיל שהחתן ייתן לה במזומן את דמי הכתובה עד שיכתבו כתובה חדשה בעוד כמה ימים? *האם יש להחיל את כלל ההלכה גם על קידושין?*
ב. מה אפשר להציע עוד? *האם יש להחיל את כלל ההלכה גם על קידושין?*
ג. איך כותבים לכתחילה בגט, יום ב', יום ד', יום ה', יום ו'? והאם כשר בדיעבד כשטעה?

12.

א. כעבור מספר ימים מהחופה נודע בבירור שהעדים שהעידו על הקידושין וגם חתמו כעדים בכתובה, הם פסולים מדאורייתא או מדרבנן. מה יעשו לעניין: 1. ברכת האירוסין? 2. שבע ברכות? 3. האם צריך לכתוב כתובה חדשה? 4. ממתי ימנו את ז' ימי המשתה? 5. נודע *האם יש להחיל את כלל ההלכה גם על קידושין?*
הדבר בחוה"מ או בשבת או ביו"ט שבימים אלו אין מקדשים, האם יקדש או שימתינו ואסור להם בינתיים להתייחד? פרט ונמק!
ב. מחזיר גרושתו. האם צריך לברך ברכת אירוסין או ברכת נישואין? והאם צריך לומר בבהמ"ז שהשמחה במעונו? וכמה ימים? *האם יש להחיל את כלל ההלכה גם על קידושין?*

.....

בהצלחה!!!